

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 11Pc/15/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120207172
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2020:2120207172.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Zuzanou Pribulovou v právnej veci manželov: H. U., rod. D. (navrhovateľka), nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U., W., a J. U., rod. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U., o rozvod manželstva, takto

rozhodol:

I. Manželstvo manželov J. U., rodeného U., narodeného dňa XX.XX.XXXX, a H. U., rodenej D., narodenej dňa XX.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX v W., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu W., zväzok XX, ročník XXXX, strana XX, poradové číslo XXX, sa r o z v á d z a .

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 16.09.2020, domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd jej manželstvo, uzavreté s manželom dňa XX.XX.XXXX v W., rozviedol.

2. Navrhovateľka návrh odôvodnila tým, že u nej ide o prvé manželstvo a u manžela o druhé. Spoločné deti nemajú. S manželom sa pozná ešte z jej študentských čias, bol to jej prvý priateľ. Potom sa ich cesty rozišli, manžel sa neskôr oženil a mal s manželkou dve deti. Navrhovateľka s bývalým priateľom má tiež dve deti, ktoré bývajú s nimi v spoločnej domácnosti. Manželstvo bolo harmonické len veľmi krátko. Manžel holduje alkoholu, čo jej síce bolo známe aj predtým, avšak v terajšej dobe je už situácia neúnosná a manžel nie je ochotný prestať, ani sa dať liečiť. Alkohol veľmi vplyva na jeho správanie, je nepríjemný na deti, kričí na ne. Keď je navrhovateľka v práci, deti jej volajú a sťažujú sa na neho. V jeho prítomnosti musia byť ticho, nadáva im aj pre maličkosti. Navrhovateľka má dve práce, snaží sa uživiť rodinu, manžel jej finančne nepomáha, nakoľko jeho plat pokryje alimenty a jeho výdavky, lebo aj fajčí. Navrhovateľka platí hypotéku a všetky výdavky spojené s bývaním. Manžel sa nezaujíma o finančné záležitosti ich domácnosti, všetko je na nej. Manžel ju neopodstatnene upodozrieva z nevery, vulgárne jej nadáva a vyhráža sa jej, že jej bude robiť problémy a nepríjemnosti v práci. S manželom sa odcudzili a nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Tiež pre deti navrhovateľky nie je vhodné, aby vyrastali v strese. K návrhu navrhovateľka priložila Potvrdenie o trvalom pobyte.

3. Manželovi bol návrh doručený dňa 29.09.2020, tento sa k návrhu napriek výzve súdu nevyjadril, dôkazy neoznačil ani nepredložil. Na pojednávaní manžel uviedol, že s rozvodom nesúhlasí, pretože manželku miluje.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsledkami elektronickej lustrácie účastníkov v Registri obyvateľov, sobášnym listom (zabezpečeným zo spisu sp.zn. 12Pc/9/2020), výsluchom účastníkov, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

5. Manželia sú slovenskí štátni občania, ktorí dňa XX.XX.XXXX v W. uzavreli manželstvo, z ktorého sa nenarodili žiadne deti, každý z nich má dve deti z predchádzajúcich vzťahov, navrhovateľka maloleté a manžel plnoleté.

6. Navrhovateľka pri výsluchu uviedla, že problém je manželova práca, pretože z nej nepríde triezvy, pijať víno, potom tvrdé, ploskačky mával v batohu, ráno chodil do obchodu si kupovať alkohol. Takto to bolo za posledný rok. Píť alkoholu u manžela je každodenné. Chcela od neho, aby sa liečil, veľakrát jej to sľúbil, aj že zmení robotu, pretože tam sa pije. Ak by sa manžel dal liečiť, nebola by ochotná na neho čakať, už nemá k nemu nijaký cit. Momentálne má iný vzťah, trvá to jeden mesiac, zatiaľ ho nepovažuje za vážny, uvidí časom, zatiaľ nie je intímny. K manželovi cíti už iba odpor. Má ho rada ako človeka, vidí ho však triezveho len raz za mesiac, alebo keď sa zobudí večer. Nevie si predstaviť zotrvanie v manželstve za žiadnych podmienok.

7. Manžel pri výsluchu uviedol, že je pravdou, že si dá víno aj tvrdé, a to podľa toho, či sú peniaze. Je tam problém, že keď príde z roboty, má vypité, sem tam ide do šenku za chalami, už to cíti ako problém. Na liečenie nešiel zatiaľ preto, že tam nechcel ísť cez leto. Iný vzťah nemá a ani nemal počas manželstva. Manželku miluje, nevie si predstaviť život bez manželky. S rozvodom nesúhlasí, ale na liečenie nepôjde, keď je už manželka rozhodnutá. Keby to zmenila, ide hneď.

8. Podľa Čl. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine (ďalej len „ZR“), manželstvo je zväzkom muža a ženy. Spoločnosť tento jedinečný zväzok všestranne chráni a napomáha jeho dobro. Manžel a manželka sú si rovní v právach a povinnostiach. Hlavným účelom manželstva je založenie rodiny a riadna výchova detí.

9. Podľa Čl. 4 veta prvá ZR, všetci členovia rodiny majú povinnosť vzájomne si pomáhať a podľa svojich schopností a možností zabezpečovať zvyšovanie hmotnej a kultúrnej úrovne rodiny.

10. Podľa § 1 ods. 1 a 2 ZR, manželstvo je zväzok muža a ženy, ktorý vzniká na základe ich dobrovoľného a slobodného rozhodnutia uzavrieť manželstvo po splnení podmienok ustanovených týmto zákonom. (1) Účelom manželstva je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí. (2)

11. Podľa § 22 ZR, k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

12. Podľa § 23 ods. 1 až 3 ZR, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. (1) Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. (2) Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19. (3)

13. Podľa § 18 ZR, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

14. Podľa § 19 ods. 1 ZR, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

15. Na základe výsledkov dokazovania súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné podmienky k rozvodu manželstva navrhovateľky a manžela, ktorý návrh nepodal. V konaní mal súd za preukázané, že existuje vážny a trvalý rozvrat vzťahov medzi manželmi a manželstvo si neplní svoj účel, a to predovšetkým z dôvodu, že manžel trpí závislosťou na alkohole, z ktorého dôvodu manželka voči nemu pociťuje odpor a za žiadnych podmienok s ním nechce zotrvať v manželstve.

16. Súd sa snažil o odstránenie príčin rozvratu manželstva a o zmierenie manželov, avšak neúspešne. Hoci manžel zo začiatku (pri vyjadrovaní sa k návrhu) prejavil ochotu absolvovať protialkoholické liečenie, uvedené súd považoval len za formálne, keďže neskôr (v rámci výsluchu účastníka) uviedol,

že liečenie absolvuje až vtedy, ak navrhovateľka nebude trvať na návrhu. Takáto situácia tu už však bola v rámci skoršieho konania (sp.zn. 12Pc/9/2020), pričom po tom, čo manžel liečbu prisľúbil a manželka zobrala návrh späť, žiadnu liečbu neabsolvoval, čo v tu prebiehajúcom konaní odôvodnil tým, že bolo leto a v lete nechcel ísť.

17. Z uvedeného dospel súd k záveru, že manžel nadužívanie alkoholu, resp. svoj alkoholizmus uznal ako problém, ktorý viedol k rozpadu manželstva účastníkov, ale jeho snaha o nápravu zostala len verbálna, nie skutočná. Uvedené demonštruje aj jeho vyjadrenie na pojednávaní, že vie, že to manželke vadí, ale nevie, prečo s tým doteraz nič neurobil. Hoci manžel už raz liečbu závislosti na alkohole absolvovať mohol a mal, čo mohlo viesť k záchrane manželstva, neurobil tak bez vážneho dôvodu.

18. Manželia žijú zatiaľ v spoločnej domácnosti, pretože manžel nemá ešte zabezpečené iné bývanie, pričom spoločnú spáľňu zdieľajú z dôvodu, že ide o dvojizbový byt a v druhej izbe sú maloleté deti navrhovateľky. Spoločný intímny život manželia nevedú dva mesiace, manželka cíti voči manželovi odpor a nemá za žiadnych okolností záujem o obnovenie manželského spolužitia. Alkoholizmus manžela negatívne vplyva aj na maloleté deti navrhovateľky, ktoré skutkové tvrdenia navrhovateľky manžel nepoprel.

19. Nesúhlas jedného z manželov nemôže sám o sebe zabrániť rozvodu manželstva. Navrhovateľka uviedla vážny dôvod pre rozvod manželstva, ktorým je alkoholizmus manžela, ktorý nepochybne negatívne vplyva na fungovanie celej domácnosti, spôsobuje disharmóniu vo vzťahoch, tým viac, že navrhovateľka má maloleté deti z predchádzajúceho vzťahu, ktorým je povinná zabezpečiť pokojné prostredie. Súd uznáva, že závislosť na alkohole je chorobou a tiež, že v zmysle § 18 ZR sú si manželia povinní pomáhať si. Navrhovateľka však prejavila ochotu zotrvať v manželstve za podmienky, že manžel absolvuje liečbu závislosti, z ktorého dôvodu zobrala skorší návrh na rozvod manželstva späť, a teda prejavila ochotu pomôcť mu so zdravotným problémom. Manžel však uvedené nevyužil, ale opätovne podmieňoval svoju liečbu späťvzatím návrhu navrhovateľkou v tomto konaní. Súd pritom poukazuje na povinnosť manžela v zmysle § 18 ZR, a síce vytvárať zdravé rodinné prostredie, ktoré je vylúčené v prípade života s osobou trpiacou závislosťou na alkohole, ktorá svoju závislosť nelieči.

20. Z postoja navrhovateľky je zrejmé, že je pevne rozhodnutá, že s manželom nechce ďalej žiť v manželstve, pričom za situácie, že manžel sa k liečbe svojej závislosti (ktorá závislosť je jedinou príčinou rozvratu manželstva) stavia odmietavo, nemožno navrhovateľku k obnoveniu manželského spolužitia žiadnym spôsobom nútiť. Nezhoda manželov ohľadom neliečenia alkoholizmu manžela sa pritom týka podstatnej veci manželského spolužitia, pričom viedla k vážnemu narušeniu citového vzťahu navrhovateľky voči manželovi. S ohľadom na okolnosti prípadu a vzhľadom na jednoznačný a rozhodný postoj navrhovateľky, u ktorej došlo k citovému odcudzeniu voči manželovi, ktoré nedokáže prekonať, bolo nepochybné, že rozvrat manželstva je vážny a trvalý a obnova spolužitia nie je možná.

21. Manželstvo navrhovateľky a manžela si tak neplní riadne svoje základné funkcie a obnovenie manželského spolužitia je vzhľadom na skutočnosť, že manželka pociťuje voči manželovi odpor a má zároveň už iný vzťah, nereálne. Ďalšie trvanie tohto formálneho zväzku nie je v spoločenskom záujme, ani v záujme účastníkov konania. Z uvedených dôvodov súd manželstvo účastníkov vo výroku I. rozviedol, pričom ako dôvod rozvratu súd ustálil alkoholizmus manžela, ktorý viedol k citovému odcudzeniu zo strany navrhovateľky voči manželovi. Nebolo možné pritom prihliadať na to, že manžel mal záujem v manželstve zotrvať, keďže tak ako na uzavretie manželstva je potrebná zhodná vôľa oboch manželov, tak je potrebná ich zhodná vôľa aj v prípade zotrvania v manželskom zväzku, keď vôľa navrhovateľky k tomuto jednoznačne chýba.

22. Podporne súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 24CoP/63/2017-92 zo dňa 31.05.2017, v ktorom odvolací súd uviedol, že „ak už uzavretie manželstva je prejavom dobrovoľného a slobodného rozhodnutia neskorších manželov a to s vedomím utvorenia takto rodiny vyznačujúcej sa jednak atribútom trvalosti založeného spoločenstva a na druhej strane i jej harmonického fungovania, uvedené aspekty by mali v manželstve pretrvávajúť po celý čas jeho existencie. I keď naplnenie takto vymedzeného účelu manželstva môže z času na čas alebo aj častejšie robiť obtiaže (či už z dôvodov na strane jedného z manželov, alebo na strane oboch), keď na manželov sú kladené do istej miery zvýšené nároky, ako napr. povinnosť manželov žiť spolu, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si a vytvárať zdravé rodinné prostredie podľa § 18 vety druhej Zákona o rodine (tu najmä

v porovnaní s osobami žijúcimi vo voľných partnerských zväzkoch), ani v prípade rodiny založenej manželstvom nemožno však nechať bez povšimnutia faktor dobrovoľnosti a slobody rozhodnutia. Týmto treba rozumieť u už existujúceho manželstva aj právo oboch manželov reagovať najmä na vývin ich vzájomných vzťahov vyhodnocovaním toho, či dôvody vedúce k dobrovoľnému a slobodnému rozhodnutiu vytvorí s niekým trvalé životné spoločenstvo stále existujú a ak tomu tak nie je, aké sú príčiny takéhoto stavu a či tento treba považovať za trvalý (nezvratný) alebo naopak za taký, ktorý vykazuje len znaky dočasnosti. Takto i manželia majú povinnosť permanentne svoj vzťah zlepšovať a podľa možnosti každý z nich tomu druhému poskytovať čo najviac dôvodov na to, aby ho presvedčil o správnosti ich rozhodnutia vstúpiť do manželstva a správať sa v ňom tak, aby prevážili len pozitíva, pre ktoré by sa pre jeho životného partnera stali bezpredmetnými úvahy o neuspokojivosti spolužitia a o jeho možnom ukončení. Práve tým je definovaný rozdiel medzi prípadmi, v ktorých prehodnotením niekdajšieho dobrovoľného a slobodného rozhodnutia vstúpiť do manželského zväzku spravidla obaja manželia dospejú k záveru, že takto vytvorené životné spoločenstvo je skutočne tým, o ktoré treba stáť a naďalej ho udržiavať a (na druhej strane) tými prípadmi, v ktorých výsledkom hodnotenia je záver (v tomto prípade už i len na strane jedného z manželov), podľa ktorého dôvody pre dobrovoľné a slobodné zotrúvanie v manželskom zväzku pominuli a nie je tu už dôvod predpokladať, žeby akýmkoľvek spôsobom mohlo dôjsť k náprave už narušených vzťahov.“ (obdobne vid' napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 24CoP/21/2018-313 zo dňa 18.04.2018, rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 11CoP/2/2019-66 zo dňa 12.03.2019)

23. Podľa § 58 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

24. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

25. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 CMP, keď vo výroku II. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP a zároveň účastníci náhradu trov konania ani nežiadali.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava, avšak odvolanie podané navrhovateľkou by nebolo právne účinné, pretože táto sa práva podať odvolanie výslovne vzdala do zápisnice na súde po vyhlásení rozhodnutia.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva oznámiť príslušnému matričnému úradu, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.